

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3632/2022
04.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Иванковић адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа Електропривреда Србије из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5210/21 од 18.03.2022. године, на седници одржаној 04.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5210/21 од 18.03.2022. године тако што се одбија као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2698/19 од 13.10.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на исплати тужиоцу износ од 98.313,00 динара име трошкова поступка по ревизији у року од осам дана од пријема преписа ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2698/19 од 13.10.2021, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да исплати тужиоцу појединачне новчане износе наведене у том ставу изреке, на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате и да на те износе у корист тужиоца уплати надлежном Републичком фонду за ПИО доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 107.026,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5210/21 од 18.03.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је означена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка и обавезан тужилац да накнади туженом трошкове поступка у износу од 1.950,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове поступка по жалби у износу од 24.524,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Одлучујући о оспореној пресуди, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог и у спорном периоду је обављао рад сваки други дан по 12 часова од 07,00 до 19,00 часова, а између тога је одмарао 36 сати. Тужени је за тако обављени рад вршио обрачун и исплату зараде тужиоцу без увећања од 8,9% по основу сменског рада, у складу са чланом 38. став 1. тачка 4. Посебног колективног уговора.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужилац од маја 2018. до јануара 2020. године радио у сменама и да зато има право на увећану зараду у складу са чл. 108. став 4. Закона о раду и 38. став 1. тачка 4. Посебног колективног уговора туженог („Службени гласник РС“, број 15/15), у висини утврђеној вештачењем, па је усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По схватању тог суда, сменски рад подразумева образац ротирања у којем се запослени, континуирано или дисконтинуирано, мењају на истом радном месту тако да запослени рад не започиње нити завршава у исто време. У конкретном случају тужилац рад обавља увек у истом временском периоду, што значи да нема измена смена са прекидима током одређеног временског периода у току дана или недеље, због чега рад тужиоца нема карактер сменског рада, те он нема право на тражено увећање зараде по том основу.

Овакво правно становиште другостепеног суда није правилно.

Сменски рад је дефинисан Директивом Европске уније 2003/88/ЕЦ (која није непосредни извор права али доприноси његовом тумачењу) као начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући образац ротирања, који може бити непрекидан или са прекидима (континуиран или дисконтинуиран).

Запослени на истим пословима које је радио и тужилац смењивали су се према унапред утврђеном редоследу, 12 сати рада - 36 одмора - 12 сати рада, што значи да је у конкретном случају обављан сменски рад, и да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев. Будући да тужени није спорио да је тужилац рад обављао на изложени начин, нити је оспорио висину тужиоцевог потраживања утврђену вештачењем, другостепена пресуда је преиначена на основу члана 416. став 1. ЗПП првим ставом изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка садржана у другом ставу изреке донета је применом члана 165. став 2. у вези с чл. 153. став 1. и 154. ЗПП, с обзиром на

успех тужиоца у поступку по ревизији и вредност предмета спора. Тужиоцу су досуђени трошкови у укупном износу од 98.313,00 динара, од чега 18.000,00 динара за састав ревизије и, на име судске таксе на ревизију износ од 24.525,00 динара и на одлуку по ревизији износ од 36.788,00 динара.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**